गतिः प्राप्तिः अन्योन्यं कृत्रिमलिंगधारिण्यो भूत्वा मैथुनार्थं प्रवर्तंते एतच्च लोकप्रसिद्धं भर्तृषु दूरस्थेषु इति शेषः नहि तिष्ठंति धैर्ये इति शेषः ॥२२॥२३॥ चलस्वभावाः सालावृकाणां हृदयान्येता इति श्रुतेर्य
थावृकविशेषाः प्रत्यहं नवं नवं मांसमिच्छंति ह्यस्तनेन रमंत एवं स्त्रियः पुरुषमित्यर्थः ॥२४॥ काष्ठानां काष्ठैः ॥२५॥२६॥२७॥२८॥ अंतकादिवत्सद्यो नाशका इत्यर्थः ॥२९॥ यत इति वन्ह्यौष्ण्यवत्स्वाभा

यदि पुंसां गतिर्ब्रह्मन्कथंचिन्नोपपद्यते ॥ अप्यन्योन्यं प्रवर्तंते नहि तिष्ठंति भर्तृषु ॥२२॥ अलाभात्पुरुषाणां हि भयात्सरिजनस्य च ॥ वधबंधभयाच्चा
पि स्वयं गुप्ता भवंति ताः ॥२३॥ चलस्वभावा दुःसेव्या दुर्ग्राह्या भावतस्तथा ॥ प्राज्ञस्य पुरुषस्येह यथा वाचस्तथा स्त्रियः ॥२४॥ नाग्निस्तृप्यति काष्ठानां ना
पगानां महोदधिः ॥ नांतकः सर्वभूतानां न पुंसां वामलोचनाः ॥२५॥ इदमन्यच्च देवर्षे रहस्यं सर्वयोषितं ॥ दृष्ट्वैव पुरुषं हृद्यं योनिः प्रक्लिद्यते स्त्रि
याः ॥२६॥ कामानामपि दातारं कर्तारं मनसां प्रियं ॥ रक्षितारं न मृष्यंति स्वभर्तारमलं स्त्रियः ॥२७॥ न कामभोगान्विपुलान्नालंकारान्न संश्रयान् ॥
तथैव बहुमन्ये यथा रत्यामनुग्रहं ॥२८॥ अंतकः पवनो मृत्युः पातालं वडवामुखं ॥ क्षुरधारा विषं सर्पो वन्हिरित्येकतः स्त्रियः ॥२९॥ यतश्च भूतानि म
हांति पंच यतश्च लोका विहिता विधात्रा ॥ यतः पुमांसः प्रमदाश्च निर्मितास्तदैव दोषाः प्रमदासु नारद ॥३०॥ इति श्रीमहाभारते अनुशासनपर्व-
णि आनुशासनिके प० दानधर्मे पंचचूडानारदसंवादे अष्टत्रिंशोऽध्यायः ॥३८॥ ॥छ॥ युधिष्ठिर उवाच इमे वै मानवा लोके स्त्रीषु सज्जंत्यभी
क्ष्णशः ॥ मोहेन परमाविष्टा देवसृष्टेन पार्थिव ॥१॥ स्त्रियश्च पुरुषष्वेव प्रत्यक्षं लोकसाक्षिकं ॥ अत्र मे संशयस्तीव्रो हृदि संपरिवर्तते ॥२॥ कथमासां न
राः संगं कुर्वते कुरुनंदन ॥ स्त्रियो वा केषु रज्यंते विरज्यंते च ताः पुनः ॥३॥ इति ताः पुरुषव्याघ्र कथं शक्यास्तु रक्षितुं ॥ प्रमदाः पुरुषेणेह तन्मे व्याख्यातुम
र्हसि ॥४॥ एता हि रममाणास्तु वंचयंतीह मानवान् ॥ न चासां मुच्यते कश्चित्पुरुषो हस्तमागतः ॥५॥ गावो नवतृणानीव गृण्हंत्येता नवं नवं ॥ शंबरस्य
च या माया मायाया न मुचेरपि ॥६॥ बलेः कुंभीनसेश्चैव सर्वास्ता योषितो विदुः ॥ हसंतं प्रहसंत्येता रुदंतं प्ररुदंति च ॥७॥ अप्रियं प्रियवाक्यैश्च गृण्ह
ते कालयोगतः ॥ उशना वेद यच्छास्त्रं यच्च वेद बृहस्पतिः ॥८॥

विकाएते स्त्रीणां दोषा इत्यर्थः यथोक्तं नीतौ अनृतं साहसं मायामूर्खत्वमतिलोभता अशौचं निर्दयत्वं च स्त्रीणां दोषाः
स्वभावजा इति कामश्चाष्टगुणः स्मृत इति च ॥३०॥ ॥इति अनुशासनपर्वणि नैलकंठीये भारतभावदीपे अष्टत्रिंशोऽध्यायः ॥३८॥ ॥छ॥ इम इति एवं स्वभावदुष्टा अपि स्त्रियः परेभ्यो दुःसंरक्ष्या इत्या-
ख्यायिका तात्पर्यं ॥१॥२॥३॥४॥५॥६॥७॥८॥

Digitized by Google